

КРЕАТИВНИЙ ПІДХІД ДО УПРАВЛІННЯ

ЦЕТНАР Л.

Copyright © 2013

Одним з провідних напрямків розвитку сучасної економіки протягом останнього десятиліття є бурхливий розвиток креативності. Тенденції розвитку світової економіки визначаються початком постіндустріального етапу, що характеризується переходом від товарного виробництва до сервісної економіки. Сьогоднішня вітчизняної економіки свідчить, що українські дослідники здебільшого обминають своєю увагою проблеми *креативного управління*, що негативно впливає на розвиток будь-якого підприємства.

Необхідною та обов'язковою умовою стійкого розвитку підприємств є наявність дієвої, гнучкої, системи управління, яка відповідає сучасним умовам господарювання і постійно адаптується до них. Більше того, здатність підприємства генерувати інновації, диверсифікувати свою діяльність, успішно конкурувати на ринку і розвиватися значною мірою визначається якістю існуючої системи менеджменту, її стратегічною спрямованістю, орієнтованістю в майбутнє. Адже в сучасних високодинамічних умовах успішними можуть бути тільки ті підприємства, темп змін усередині яких перевищує темп змін на ринку. Тому вдосконалення системи менеджменту і адаптацію її до мінливих конкурентних умов потрібно виконувати постійно, швидко і на якісно новому рівні [1, с. 32].

Креативність є ключовим фактором досягнення успіху в різних сферах діяльності. У більшості організацій інновації охоплюють процес поступового вдосконалення або перегруповання вже існуючих продуктів або послуг. Таким чином, креативність в організаціях має переважно адаптивний характер. Водночас розвиток творчого потенціалу співробітників та керівництва, його реалізація сприяють підвищенню ефективності діяльності організації в цілому, а використання креативності в управлінні дозволяє керівникам оперативно й творчо вирішувати складні завдання та творчо підходити до функції управління організацією. Кожний працівник має творчі задатки, проте не у всіх вони належно розвинені. Творча людина завжди виявляє інтерес до праці, характеризується відкритістю, незалежністю, наполегливістю, готовністю до створення принципово нових ідей, позбавлених традиційного мислення. Вона відкриває шляхи у незнане, уміє концентрувати увагу на суті проблеми, успішно здійснює цілеспрямовані зміни для вдосконалення структури або системи функціонування організації. Такій особистості притаманна висока толерантність до невизначених і невиконаних завдань, конструктивна активність у процесі їх виконання [5, с. 54].

Аналіз наукових досягнень і власні дослідження показав, що креативний процес є специфічним для різних сфер діяльності, водночас має і загальні характеристики, а саме: оригінальність (незвичайність способу вирішення проблеми), еластичність (уміння швидко змінювати способи дій), самостійність (здатність розвивати свої здібності), продуктивність (здатність генерувати максимальну кількість ідей, засобів вирішення тієї чи іншої проблеми), точність (здатність вдосконалити продукт творчості, тобто надання йому завершеної форми), прогностичність (уміння передбачити розвиток подій за певних умов) [4, с. 87]. До того ж розвиток, реалізація та впровадження креативної ідеї займають важливе місце у ефективній діяльності будь-якого підприємства. Креативні ідеї розробляються у певній послідовності: виникнення нестандартної ситуації, яка потребує креативного рішення, вивчення проблеми, розробка і вибір креативної ідеї, планування нововведення, впровадження креативної ідеї [3, с. 112].

Науково обґрунтовано, що креативний процес містить чотири фази єдиного циклу: депресія (стандартність і шаблонність щодо генерування ідей), рецесія (здатність до продуктивного породження несподіваних ідей), пожвавлення (загострена реакція на виникаючі суперечності самооцінки та об'єктивних результатів діяльності і є важливим стимулом для породження креативних ідей, пік (легкість і швидкість генерування оригінальних, неповторних, продуманих та деталізованих нестандартних ідей, підпорядкованість творчості духовній мотивації, стійкий інтерес до певної роботи) [2, с. 78].

Загалом креативні керівники надають перевагу інноваційним рішенням, відрізняються оригінальністю поглядів, гнучкістю і конструктивністю дій у нестандартних ситуаціях, незалежністю суджень. Вони цінують творчий підхід в інших людях, створюють умови для творчого прояву ініціативи, є наполегливими у вирішенні завдань, прагнуть вчитись на помилках і готові ризикувати, а відтак роблять працю яскравішою, цікавішою, перетворюючи усе на щось нове і неповторне.

1. Василенко В.О., Шматько В.Г. Інноваційний менеджмент: Навч. пос. / За ред. В.О. Василенко.– К.: Центр навчальної літератури, 2009. – 440 с.

2. Шапошников К.С. Креативне корпоративне управління: теорія і практика: [монографія] / К.С. Шапошников; Херсонський державний університет. – Херсон: Видавництво ХДУ, 2010. – 256с.

3. Креативное мышление в бизнесе / [пер. с англ.]. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2006. – 228 с.

4. Майстер-клас Едварда де Боно “Курс креативного мислення в менеджменті” [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <http://www.management.com.ua/events/bono.html>.

5. Вітвіцька О.В. Креативний менеджмент в діяльності підприємства [Електронний ресурс] / О.В. Вітвіцька, О.Г. Підвальна. – Режим доступу: <http://www.rusnauka.com/34-NIEK-2010/Economics/74728.doc.htm>.